

Deze wetgeving scheert het kopen van kinderen over één kam met draagmoederschap, terwijl draagmoederschap over het algemeen juist enorm zorgvuldig gebeurt. Ouders, draagmoeders en kinderen zijn door een dusdanige wet vogelvrij. Hieronder zal ik mijn eigen ervaringen met draagmoederschap en de procedure schetsen, alsmede een suggestie voor passende wetgeving.

Allereerst mijn eigen ervaringen. Als man-man stel was en is het voor ons feitelijk onmogelijk om kinderen te krijgen in Nederland. Adoptie van een kind was en is in de praktijk niet mogelijk. Kinderen krijgen met een draagmoeder in Nederland werd en wordt actief tegengewerkt, o.a. omdat ziekenhuizen niet mee willen werken en wet- en regelgeving allerlei beperkingen opwerpen. En met een ander stel (bijvoorbeeld een vrouw-vrouw-stel) samen kinderen opvoeden stuitte naast persoonlijke bezwaren ook op allerlei praktische en juridische bezwaren. Derhalve besloten wij om ons te oriënteren op draagmoederschap.

Zodra wij dit bespraken in onze vriendenkring kregen wij alleen positieve reacties. Twee goede vriendinnen wierpen zich op als donor of draagster, maar omdat dit in Nederland niet uitvoerbaar bleek hebben wij in goed overleg besloten om van hun aanbod af te zien. Via via kwamen wij in contact met een stel dat in de Verenigde Staten een hoogtechnologisch draagmoederschapstraject hadden doorlopen, waarna wij contact hebben gezocht met hun contactpersoon aldaar.

Deze vrouw, maatschappelijk werker/psycholoog, coördineerde al jarenlang op kleinschalige wijze draagmoederschap, naast adoptie en pleegouderschap.

Na aanmelding vond intensieve psychologische screening plaats, naast een achtergrondscreening. Pas daarna konden wij gekoppeld worden aan een potentiële draagmoeder. De kennismaking was in persoon, er was een goede klik en we besloten met elkaar verder te gaan. Ook dit was (en is) aan allerlei eisen gebonden, zoals dat zij ook een psychologische en achtergrondscreening heeft moeten ondergaan, haar partner (of bij afwezigheid ouders) moesten akkoord gaan haar voornemen om draagmoeder te worden, zij moest een voltooid gezin hebben, minstens 30 jaar oud zijn en medisch gezien gezond. Na kennismaking gold ook nog een wederzijdse bedenktijd van 6 maanden, vastgelegd bij een advocaat. Bovendien werden wij en zij door een advocaat begeleid (uiteraard allebei een andere). Na 6 maanden bedenktijd konden contracten worden opgesteld bij de rechtbank; dit alles ook opnieuw begeleid door een advocaat.

Pas daarna werd het ivf-traject opgestart en kon een embryo worden geplaatst in haar baarmoeder. Gelukkig volgde een ongecompliceerde zwangerschap, met een voorspoedige bevalling en een gezond kind. We waren op tijd in de VS om overal bij te zijn en we mochten de navelstreng doorknippen. De eerste dagen verbleven we gezamenlijk in het ziekenhuis, waarna wij naar een tijdelijke woning aldaar gingen. We hebben die periode intensief contact met haar en haar gezin gehad en werden volop opgenomen door haar familie. Na 2 maanden in Amerika konden wij eindelijk naar Nederland terugkeren.

De hele procedure heeft heel veel geld gekost. Allereerst de reiskosten van en naar de VS. De medische kosten, zoals screening op infectieziekten bij ons en haar, het dubbele IVF-traject (van eiceldonor en bij de draagmoeder), de zwangerschapscontroles en tenslotte de bevalling

en nacontroles. Daarnaast de hoge advocaatkosten. De leges bij de Nederlandse en Amerikaanse overheden. Dit alles met slechts 2 dagen vaderschapsverlof (voor één van ons beiden!), waardoor we genoodzaakt waren om vele weken onbetaald verlof op te nemen. Daarnaast kon onze draagmoeder de laatste paar weken van de zwangerschap en de eerste weken na de bevalling niet werken, terwijl in de VS geen rante zwangerschapsverlofregeling kent. Oftewel: wij hebben haar loon aangevuld voor deze weken. En tenslotte alle stress die alle onduidelijkheid rondom de Nederlandse wetgeving ons opleverde. In de VS konden wij beide als vaders op de geboorte-akte komen, maar dat is in Nederland weer niet mogelijk. Omgekeerd kan in Nederland de mee-moeder wel vaderschapsverlof krijgen en alle ouderlijke rechten. Hier speelde duidelijke rechtsongelijkheid, maar desondanks ben ik heel blij dat we het gedaan hebben.

Wij zijn inmiddels de trotse vaders van 2 gezonde zoons. Ze gaan naar school, hebben veel vriendjes, zijn gelukkig. Het gaat goed met hen. Ze zijn uniek, want ze hebben twee vaders, maar zijn net zo uniek als de kinderen in hun klas met twee moeders. En ook net zo uniek als het kind met gescheiden ouders, ouders uit het buitenland. Kortom: het zijn gewoon kinderen. En wij zijn gewoon hun ouders.

Met onze draagmoeder, alsmede contactpersoon in het buitenland, hebben wij nog steeds goed contact. Wij bellen regelmatig en zijn recent weer in Amerika geweest. Hebben elkaar weer gezien, ook haar familie. Wij hebben het getroffen met haar, dat zij onze kinderen 9 maanden wilde dragen in haar buik. En dat wij haar onkosten hebben moeten vergoeden is niet meer billijk. Hoewel ze geen genetische band met de jongens heeft, voelt ze wel als familie. En dat is omgekeerd ook zo, drukte ze ons opnieuw op het hart net voordat we weer naar Nederland vertrokken.

Suggesties voor passende wetgeving.

Vanuit mijn (onze) optiek is kinderen krijgen een persoonlijke keuze. Mensen kunnen ervoor kiezen om een gezin te stichten, of het om het niet doen. Velen hebben geluk: zij hebben een partner getroffen waarmee het lukt om kinderen te krijgen. Een deel heeft pech zij hebben een partner met wie het niet lukt om kinderen te krijgen. Bijvoorbeeld omdat een van hen onvruchtbaar is, of omdat het twee vrouwen of twee mannen betreft. Bij heterostellen zijn er allerlei voorzieningen, net als bij vrouw-vrouwstellen. Maar bij man-man stellen zijn er geen voorzieningen. Wij waren op onszelf aangewezen. En wij besloten om wel een gezin te willen gaan stichten.

Voor de wetgevers in Nederland wil ik adviseren om uit te gaan van het gegeven dat draagmoeders weloverwogen de keuze maken om zich hiervoor beschikbaar te stellen. Hou hierbij enkele zorgvuldigheidseisen aan, waaronder dat zij niet gedwongen mag worden, zelf al eerder kinderen heeft gekregen, medisch gezond zijn, geen strafblad hebben, etc. En zorg er daarna voor dat de ouders, de draagmoeders en een eventuele eiceldonoren, juridisch goed beschermd zijn. Ouders dienen elk kind te accepteren vanaf de geboorte; zijn juridisch per direct de ouders en maak het traject veel goedkoper (bijvoorbeeld omdat het in Nederland wel mogelijk wordt, betere verlofmogelijkheden voor vaders). Draagmoeders blijven een redelijke vergoeding krijgen (zij leveren verreweg de meeste inspanningen) en de zekerheid dat zij niet

verantwoordelijk zijn voor het kind van een ander. Eiceldonatie: maak dit mogelijk in Nederland, net als zaadeldonatie dat ook is.

Op deze manier zijn alle partijen juridisch goed beschermd. Wordt draagmoederschap ook mogelijk voor mensen met minder financiële middelen. En kunnen zowel ouders als kinderen zorgeloos de kraamtijd in, i.p.v. slapeloze nachten over allerlei juridische obstakels.

Dat draagmoederschap iets heel bijzonders is, ontkennen wij niet. Onze draagmoeder heeft ervoor gezorgd dat wij elke dag mogen genieten van twee lieve kinderen. En hiervoor is zij tweemaal zwanger geweest en zelfs tweemaal bevallen. Wij zijn haar eeuwig dankbaar. Zij verdient een lintje en niet zoals de wetgeving suggereert een gevangenisstraf.